

Aan Minister VRO
Van Directeur Bouwen en Energie

nota

Beslisnota bij Kamerbrief Financiële mogelijkheden voor
woningeigenaren en VvE's bij verduurzaming

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2024-0000893069

Datum
13 november 2024

Opgesteld door

Samengewerkt met

Bijlage(n)
3

Aanleiding

De aanleiding voor deze Kamerbrief is het commissiedebat Klimaatakkoord gebouwde omgeving (3 oktober 2024). Verschillende fracties gaven aan het belangrijk te vinden dat alle woningeigenaren de mogelijkheid hebben om hun huis energiezuinig te laten maken, dus ongeacht inkomen. Dit is in lijn met het uitgangspunt uit het regeerprogramma over dat een energiezuinig huis mensen met lage en middeninkomens grip geeft op hun energierekening. Het doel van deze brief is het informeren van Kamerleden over de bestaande mogelijkheden voor woningeigenaren en Verenigingen van Eigenaren (VvE's) om verduurzaming te betalen. Ook bevat de brief nieuwe cijfers over de lokale aanpak van het Nationaal Isolatie Programma, zoals gevraagd tijdens het commissiedebat door Kamerlid Mooiman. Daarom vragen wij u deze brief te versturen in de week van 25 november. Bovendien vraagt een belangrijke stakeholder (MilieuCentraal) om die week bekend te mogen maken dat zij het landelijk expertisecentrum voor VvE's starten, dat wordt aangekondigd in van deze brief.

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u de brief te lezen en akkoord te gaan met verzending.

Kern

Om verduurzaming in gang te zetten, hebben VvE's en appartementseigenaren meer informatie en begeleiding nodig. Daarom start Milieu Centraal een landelijk expertisecentrum, met subsidie van VRO. In overleg met uw woordvoerder ontvangt u separaat een concept nieuwsbericht en bericht voor sociale media hierover. Daarnaast wordt met uw woordvoerder afgestemd of meer media aandacht nodig is. Milieu Centraal zal zelf ook een persbericht versturen over het expertisecentrum.

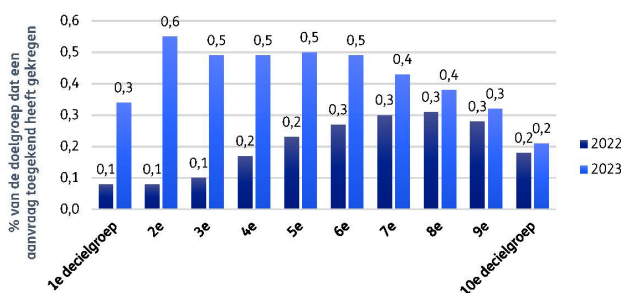
De strekking van de brief is dat u niemand gaat verplichten om te investeren in verduurzaming, maar dat u wilt voorkomen dat woningeigenaren verduurzaming uitstellen enkel en alleen vanwege geld. Financieel is er veel mogelijk door een stapeling van subsidies en een renteloze lening van Nationaal Warmtefonds. Banken stimuleren hun klanten om energiebesparende maatregelen te nemen. Gemeenten zijn de drijvende kracht om mensen te overtuigen. Dat doen ze in de lokale aanpak van het Nationaal Isolatieprogramma. U geeft in deze brief cijfers over de lokale aanpak (komt ook in concept nieuwsbericht). In de brief zegt u toe te kijken naar de mogelijkheden voor een nieuwe rijksbijdrage aan Nationaal Warmtefonds: op de VRO-begrotingen van 2026 en

verder is circa 348 miljoen euro gereserveerd voor het Warmtefonds. Dit geld kunt u verstrekken aan het Warmtefonds. Daarmee kan het Warmtefonds-aanbod (inclusief renteloze lening) worden doorgezet in 2026 en deels 2027. Daarnaast bent u in gesprek met uw collega's in het kabinet om middelen uit het Social Climate Fund te benutten. Wij hebben u advies gestuurd om deze middelen extra toe te voegen, ter voorbereiding op de Raad Fysieke Leefomgeving (5 nov). De brief eindigt met de redenen om te verduurzamen. Niet alleen voor de klimaatdoelen, maar ook voor de portemonnee van mensen.

Onze referentie
2024-0000893069
Datum
13 november 2024

Toelichting

Er is een trendbreuk bij de inkomensgroepen die gebruik maken van het Warmtefonds: sinds de invoering van de renteloze lening (eind 2022) zien we een ongekeerde stijging van het aantal woningeigenaren met een laag en middeninkomen dat gebruik maakt van het Warmtefonds, zoals te zien in de grafiek hiernaast. In absolute zin zijn de aantallen nog bescheiden (18.929 particuliere woningeigenaren leenden in 2023), maar het Warmtefonds groeit ieder jaar. Dit jaar verwacht het fonds 450 miljoen euro uit te lenen, grotendeels naar mensen met een laag/middeninkomen. TNO monitort het gebruik van Warmtefonds en de Investeringsubsidie duurzame energie en energiebesparing. De monitor van TNO zit als bijlage bij de brief, evenals onderzoeken naar ontzorging via energieloketten en een onderzoek dat is gebruikt voor de vormgeving van het expertisecentrum voor VvE's.

g: alle bewoonde koopwoningen (inclusief meergezinswoningen)

TNO innovation for life

29

Bijlagen

Volnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief	Versturen
2	TNO Monitor ISDE	Versturen als bijlage bij Kamerbrief
3	TNO Monitor Warmtefonds	Versturen als bijlage bij Kamerbrief
4	Rapport Ipsos I&O over energiehuis / energieloketten	Versturen als bijlage bij Kamerbrief